

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 828/2014**(2014. gada 30. jūlijs)****par prasībām attiecībā uz informācijas sniegšanu patērētājiem par lipekļa neesamību vai samazinātu klātbūtni pārtikas produktos****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 36. panta 3. punkta d) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Cilvēki ar celiakiju cieš no pastāvīgas lipekļa nepanesības. Ir konstatēts, ka kvieši (t. i., visas *Triticum* sugas, piemēram, cietie kvieši, plēkšņu kvieši un Horasānas kvieši), rudzi un mieži ir graudi, par kuriem zinātniski pierādīts, ka tie satur lipekli. Šajos graudos esošais lipekļis var kaitēt to cilvēku veselībai, kuri nepanes lipekli, tādēļ šiem cilvēkiem nevajadzētu lietot to uzturā.
- (2) Informācijai par to, ka pārtikas produkti nesatur lipekli vai ka tā saturs ir samazināts, būtu jāpalīdz cilvēkiem, kuri nepanes lipekli, noteikt un izvēlēties daudzveidīgu uzturu mājās un ārpus mājām.
- (3) Komisijas Regulā (EK) Nr. 41/2009 ⁽²⁾ sniegti saskaņoti noteikumi par patērētājiem sniegto informāciju, ka pārtikas produkti nesatur lipekli ("nesatur lipekli") vai ka tā saturs ir samazināts ("ļoti zems lipekļa saturs"). Minētās regulas noteikumu pamatā ir zinātniski dati, un tā garantē, ka patērētāji netiek maldināti un netiek radīta neskaidrība ar informāciju, ko sniedz uz atšķirīgiem pamatiem, par to, ka pārtikas produkti nesatur lipekli vai ka tā saturs ir samazināts.
- (4) Saistībā ar tiesību aktu pārskatīšanu par īpašas diētas pārtiku ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013 ⁽³⁾ atceļ Regulu (EK) Nr. 41/2009 no 2016. gada 20. jūlija. Būtu jānodrošina, ka pēc minētā datuma informāciju par to, ka pārtikas produkti nesatur lipekli vai ka tā saturs ir samazināts, turpina sniegt saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1169/2011 36. panta 2. punkta prasībām, pamatojoties uz atbilstīgiem zinātniskajiem datiem, un to nesniedz uz atšķirīgiem pamatiem, kas varētu maldināt patērētājus vai radīt tiem neskaidrības. Tādēļ ir nepieciešams Savienībā turpināt piemērot vienādus nosacījumus šo prasību piemērošanai attiecībā uz pārtikas produktu informāciju, ko pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji sniedz par lipekļa neesamību vai samazinātu saturu pārtikas produktos, un šo nosacījumu pamatā jābūt Regulai (EK) Nr. 41/2009.
- (5) Daži pārtikas produkti ir īpaši ražoti, sagatavoti un/vai apstrādāti, lai samazinātu vienas vai vairāku lipekli saturošu sastāvdaļu lipekļa saturu vai lai aizstātu lipekli saturošās sastāvdaļas ar citām sastāvdaļām, kurās dabiski nav lipekļa. Citi pārtikas produkti ir ražoti tikai no sastāvdaļām, kurās dabiski nav lipekļa.
- (6) Lipekli saturošu graudu atbrīvošana no lipekļa ir tehniski sarežģīta un ekonomiski neizdevīga, tādēļ ir grūti saražot pārtikas produktus, kas vispār nesatur lipekli, izmantojot šādus graudus. Līdz ar to daudzi tirgū esošie pārtikas produkti, kuri ir īpaši apstrādāti, lai samazinātu vienas vai vairāku lipekli saturošu sastāvdaļu lipekļa saturu, var saturēt nelielas lipekļa atliekas.

⁽¹⁾ OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.⁽²⁾ Komisijas 2009. gada 20. janvāra Regula (EK) Nr. 41/2009 par tādu pārtikas produktu sastāvu un marķēšanu, kas piemēroti cilvēkiem, kuri nepanes lipekli (OV L 16, 21.1.2009., 3. lpp.).⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regula (ES) Nr. 609/2013 par zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētu pārtiku, īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētu pārtiku un par pilnīgiem uztura aizstājējiem svara kontrolei, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 92/52/EEK, Komisijas Direktīvas 96/8/EK, 1999/21/EK, 2006/125/EK un 2006/141/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/39/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 41/2009 un (EK) Nr. 953/2009 (OV L 181, 29.6.2013., 35. lpp.).

- (7) Lielākā daļa cilvēku, kuri nepanes lipekli, var lietot pārtikā auzas, nekaitējot savai veselībai. Zinātnieki joprojām veic pētījumus un vāc informāciju par šo jautājumu. Taču lielas bažas rada auzu iespējamā sajaukšanās ar kviešiem, rudziem vai miežiem, kas var notikt ražas novākšanas, transportēšanas, glabāšanas un pārstrādes laikā. Tādēļ, sniedzot attiecīgo informāciju par šiem pārtikas produktiem, pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem ir jāņem vērā lipekļa piejaukuma risks produktos, kuri satur auzas.
- (8) Dažādi cilvēki, kuri nepanes lipekli, var panest atšķirīgu nelielu lipekļa daudzumu, kas ir konkrētās robežās. Lai cilvēki tirgū varētu atrast dažādus savām vajadzībām un jutīguma līmenim atbilstošus pārtikas produktus, ir jābūt pieejamiem produktiem ar atšķirīgu, zemu lipekļa saturu, kas nepārsniedz šādas konkrētas robežas. Tomēr ir svarīgi, lai atšķirīgie produkti būtu pienācīgi marķēti, nodrošinot, ka cilvēki, kuri nepanes lipekli, tos pareizi lieto, pateicoties informatīvām atbalsta kampaņām dalībvalstīs.
- (9) Vajadzētu būt iespējai uz pārtikas produktiem, kas ir īpaši ražoti, sagatavoti un/vai apstrādāti, lai samazinātu vienas vai vairāku lipekli saturošu sastāvdaļu lipekļa saturu vai lai aizstātu lipekli saturošās sastāvdaļas ar citām sastāvdaļām, kurās dabiski nav lipekļa, izvietot paziņojumus, ka šajos pārtikas produktos vai nu nav lipekļa ("nesatur lipekli"), vai tā saturs ir samazināts ("ļoti zems lipekļa saturs"), saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti šajā regulā. Vajadzētu būt arī iespējai uz šiem pārtikas produktiem izvietot paziņojumus, lai informētu patērētājus, ka tie ir īpaši izstrādāti cilvēkiem, kuri nepanes lipekli.
- (10) Vajadzētu būt arī iespējai uz pārtikas produktiem, kuri satur sastāvdaļas, kurās dabiski nav lipekļa, izvietot paziņojumus par to, ka pārtikas produkts nesatur lipekli, ievērojot šīs regulas noteikumus un vispārīgos nosacījumus par godīgas informēšanas praksi atbilstīgi Regulai (ES) Nr. 1169/2011. Jo īpaši pārtikas produktu informācija nedrīkst būt maldinoša, liekot saprast, ka pārtikas produktam piemīt īpašas pazīmes, lai gan faktiski šādas pazīmes piemīt visiem līdzīgiem pārtikas produktiem.
- (11) Ar Komisijas Direktīvu 2006/141/EK ⁽¹⁾ aizliedz izmantot sastāvdaļas, kas satur lipekli, lai ražotu mākslīgos maisījumus zīdaiņiem un mākslīgos papildu ēdināšanas maisījumus zīdaiņiem. Tādēļ informācijā par šiem produktiem būtu jāaizliedz izmantot paziņojumus "ļoti zems lipekļa saturs" vai "nesatur lipekli", jo saskaņā ar šo regulu minētos paziņojumus lieto, lai norādītu, ka lipekļa saturs nepārsniedz attiecīgi 100 mg/kg un 20 mg/kg.
- (12) Šīs regulas nolūkos pienācīgi jāņem vērā Standarta kodekss attiecībā uz īpašas diētas pārtikas produktiem personām, kuras nepanes lipekli ⁽²⁾.
- (13) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Darbības joma un priekšmets

Šo regulu piemēro attiecībā uz informācijas sniegšanu patērētājiem par lipekļa neesamību vai samazinātu klātbūtni pārtikas produktos.

⁽¹⁾ Komisijas 2006. gada 22. decembra Direktīva 2006/141/EK par mākslīgajiem maisījumiem zīdaiņiem un mākslīgajiem papildu ēdināšanas maisījumiem zīdaiņiem un ar ko groza Direktīvu 1999/21/EK (OV L 401, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽²⁾ CODEX STAN 118-1979.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- a) "lipekļis" ir kviešu, rudzu, miežu, auzu, to krustoto šķirņu un atvasinājumu olbaltumviela, ko daži cilvēki nepanes un kas nešķīst ne ūdenī, ne 0,5 M nātrija hlorīda šķīdumā;
- b) "kvieši" ir visas *Triticum* sugas.

3. pants

Informācija patērētājiem

- 1. Ja izmanto paziņojumus, lai patērētājiem sniegtu informāciju par lipekļa neesamību vai samazinātu klātbūtni pārtikas produktos, šādu informāciju sniedz tikai ar paziņojumiem un saskaņā ar pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.
- 2. Šā panta 1. punktā minēto pārtikas produktu informāciju var papildināt ar paziņojumiem "piemērots cilvēkiem, kuri nepanes lipekli" vai "piemērots celiakijas slimniekiem".
- 3. Šā panta 1. punktā minēto pārtikas produktu informāciju var papildināt ar paziņojumiem "īpaši izstrādāts cilvēkiem, kuri nepanes lipekli" vai "īpaši izstrādāts celiakijas slimniekiem", ja pārtikas produkts ir īpaši ražots, sagatavots un/vai apstrādāts, lai:
 - a) samazinātu vienas vai vairāku lipekli saturošu sastāvdaļu lipekļa saturu; vai
 - b) aizstātu lipekli saturošās sastāvdaļas ar citām sastāvdaļām, kurās dabiski nav lipekļa.

4. pants

Mākslīgie maisījumi zīdaiņiem un mākslīgie papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem

Ir aizliegts sniegt pārtikas produktu informāciju par lipekļa neesamību vai samazinātu klātbūtni mākslīgajos maisījumos zīdaiņiem un mākslīgajos papildu ēdināšanas maisījumos zīdaiņiem, kā definēts Direktīvā 2006/141/EK.

5. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2016. gada 20. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 30. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Atļautie paziņojumi par lipekļa neesamību vai samazinātu klātbūtni pārtikas produktos un to izmantošanas nosacījumi**A. Vispārējās prasības**

NESATUR LIPEKLI

Paziņojumu "nesatur lipekli" var izmantot tikai tad, ja pārtikas produkts, ko pārdod galapatērētājam, satur ne vairāk kā 20 mg lipekļa kilogramā pārtikas.

ĻOTI ZEMS LIPEKĻA SATURS

Paziņojumu "ļoti zems lipekļa saturs" var izmantot tikai tad, ja pārtikas produkts, kas sastāv no vienas vai vairākām no kviešiem, rudziem, miežiem, auzām vai to krustotām šķirnēm iegūtām sastāvdaļām vai kas satur tās un kas ir īpaši apstrādāti, lai samazinātu lipekļa saturu, lipekļa saturs nepārsniedz 100 mg/kg pārtikas produkts, ko pārdod galapatērētājam.

B. Papildu prasības pārtikas produktiem, kas satur auzas

Auzām, kas ietilpst pārtikas produktos, kuri tiek apzīmēti kā lipekli nesaturoši produkti vai kā produkti ar ļoti zemu lipekļa saturu, jābūt īpaši ražotām, sagatavotām un/vai apstrādātām tā, lai nepieļautu sajaukšanos ar kviešiem, rudziem, miežiem vai to krustotajām šķirnēm, un šādu auzu lipekļa saturs nedrīkst pārsniegt 20 mg/kg.
